

Література:

1. *Облік, аудит та аналіз грошових коштів: управлінський аспект (на прикладі підприємств споживчої кооперації): Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04 [Електронний ресурс] / А. В. Грилицька; Держ. акад. статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. — К., 2006. — 20 с. — укр.*
2. *Аудит: Навч. Посібник / Л. М. Полякова, М. В. корягін, В. І. Воськало, В.М. Чубай – Серія «Дистанційне навчання». № 21. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 248 с.*
3. *Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки: Указ Президента від 11.05.99 № 491/99.*

Гладун Л.Я.

студ. гр. ОА-42

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник — Марушко Н. С.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Сьогодні в умовах розвитку різних форм власності, постійних змін зовнішнього середовища, в яких функціонують суб'єкти господарювання, розвиток і впровадження такої форми незалежного контролю як аудит є необхідність. Для повноцінного спостереження і вивчення будь-яке явище слід розглядати з історичної точки зору. Саме тому, основною метою нашого дослідження обрано історичні аспекти розвитку аудиту.

Термін «аудит» не є новим і незнайомим. Він виник в латинській мові понад дві тисячі років тому, означає «вислуховуючий» (2, с.23).

У найрозвиненішій державі того часу — Великобританії — група знаних бухгалтерів створила професійне об'єднання, метою якого була перевірка фінансових звітів. Ця подія і стала початком розвитку незалежного аудиту. На державному рівні створювалися спеціальні органи, які контролювали державні видатки та збір податків. Однак у подальшому значно зросла кількість великих підприємств і значно збільшилось число управлінців, яких наймали власники підприємств. Тобто відбулося розмежування функцій між власниками та підприємцями. А тому для попередження зловживань з боку підприємців власник був змушений звернутися до перевірки фінансової звітності незалежними аудиторами. (1, с.18).

Таким чином, виникла потреба обов'язкового аудиту, закон про який був прийнятий у Великобританії 1862р., у Франції — 1867р., у США- 1887р., Німеччині — 1931р.

Аудит як професія в Україні відбувся з моменту його юридичного визнання, тобто з часу прийняття Закону України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993р. Обов'язковий аудит в Україні було впроваджено тільки у 1994-95 рр., всіма без винятку суб'єктами підприємницької діяльності, що позитивно вплинуло на вирішення проблеми адаптації аудиторства в Україні. Основним напрямком подальшого розвитку аудиту слід вважати розробку методологічної бази створення внутрішньофірмових стандартів формування впевненості аудитора при проведенні ним аудиторських послуг (3, с.293).

Достовірність фінансової звітності впливає на довіру до підприємства і його засновників, акціонерів, інвесторів. Оволодіння метоюкою аудиту фінансової звітності вкрай необхідне на даний час, коли поняття «економічна злочинність» є одним із особливо важливих кримінологічних понять. Необхідну допомогу практиці у боротьбі з економічною злочинністю повинна надати наука. Особливу актуальність при цьому має оволодіння методами і прийомами перевірки фінансової звітності не тільки аудиторами, але й економістами, бухгалтерами, юрисконсультами, працівниками правоохоронних органів,

Служби безпеки України. Всі ці інститути повинні в своїй діяльності дотримуватись норм чинних законодавчих нормативних актів. Чинним законодавством України визначається порядок надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів суб'єктів господарювання. Для підтвердження даних звітності використовують конкретні документи, що характеризують окремі господарські процеси. Аудитору важливо з'ясувати чи спроможне підприємство виконувати свої зобов'язання перед бюджетом, кредитними установами та іншими кредиторами. Внаслідок входження України в систему світових господарських зв'язків посилюється завдання виходу національного аудиту на міжнародний рівень. Основними проблемами сучасного професійного аудиту є розробка та впровадження економічного механізму регулювання аудиту. На сьогоднішній день відсутній достатній економічний фундамент і досвід судового розгляду позовів щодо аудиторів.

Стандарти аудиту повинні базуватися на чинному національному законодавстві, і це робить неприйнятним застосування у нас окремих положень МСА. В Україні відчувається недостатня кількість аудиторських фірм, висока вартість аудиторських послуг, відсутність необхідних регламентуючих положень про порядок проведення аудиту (4, с.14). Є тенденція росту попиту на необов'язковий аудит (власний аудит) тобто на аудит стану бухгалтерського обліку перед перевіркою державної податкової інспекції. Подальший розвиток ринкових перетворень має значний вплив на зростання замовлень на аудит при приватизації і зміні форм власності. Щоб бути корисною, інформація має бути своєчасною, порівняльною і зрозумілою.

Можна навести приклад, що під час аудиту міжнародних комерційних банків аудитор повинен зробити огляд джерел доходу банку, оцінити відповідні системи внутрішнього контролю і виконати процедури, необхідні для забезпечення достатньої впевненості щодо:

- повноти облікової документації, яка стосується до подібних операцій;
- наявності відповідних засобів контролю, які дають можливість зменшити банківські ризики, що виникають внаслідок подібних операцій;
- адекватності необхідних резервів на покриття збитків;
- адекватності відомостей, які слід розкрити у фінансовій звітності.

Отже, виникає необхідність розробки на основі МСА національних стандартів аудиту із широким використанням передового зарубіжного досвіду, з урахуванням діючої практики аудиту в Україні.

Багато положень Міжнародних стандартів аудиту базується на маловідомих у нас реаліях (поняттях, категоріях), тому деякі розділи українських нормативів більш детально і доводиться використовувати зрозуміліші для нас аналогії. У нашій країні немає нормативних документів, які б регламентували вимоги щодо системи внутрішнього контролю організації.

Література:

1. «Актуальні проблеми економіки», науковий економічний журнал, №1 (79), 2008р.
2. Давидов Г.М. Аудит: теорія і практика — Кіровоград, 2006р.
3. Дорош М.І. Аудит: методологія і організація: Монографія — Київ, 2001р.
4. «Регіональна економіка», науково-практичний журнал, №4 (46), 2007р.